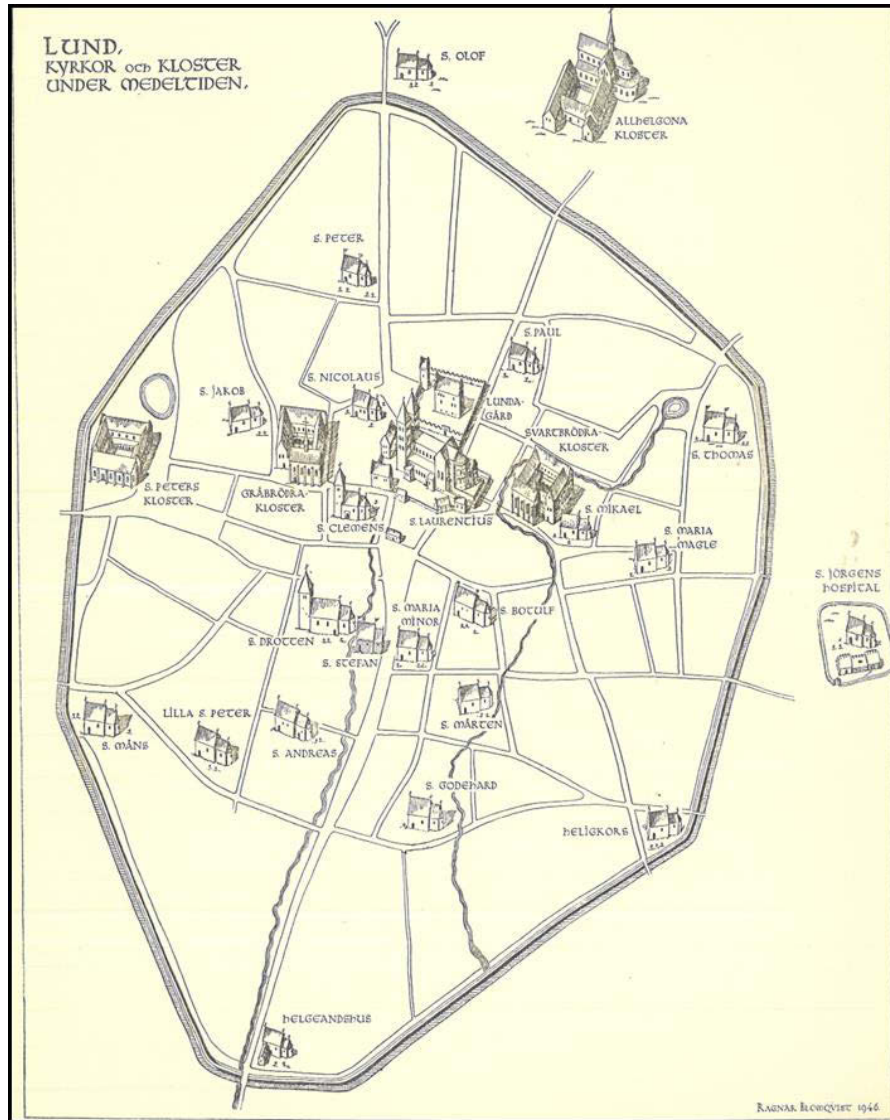

Lund 73:1

RAÄ Lund 73:1/ L1988:5459
Lunds stad och kommun, Skåne län
Arkeologiska schaktningsövervakningar 2018–2019
Imelda Bakunic Fridén

Titel: Lund 73:1
Författare: Imelda Bakunic Fridén
Kulturmiljörapport: 2021:38

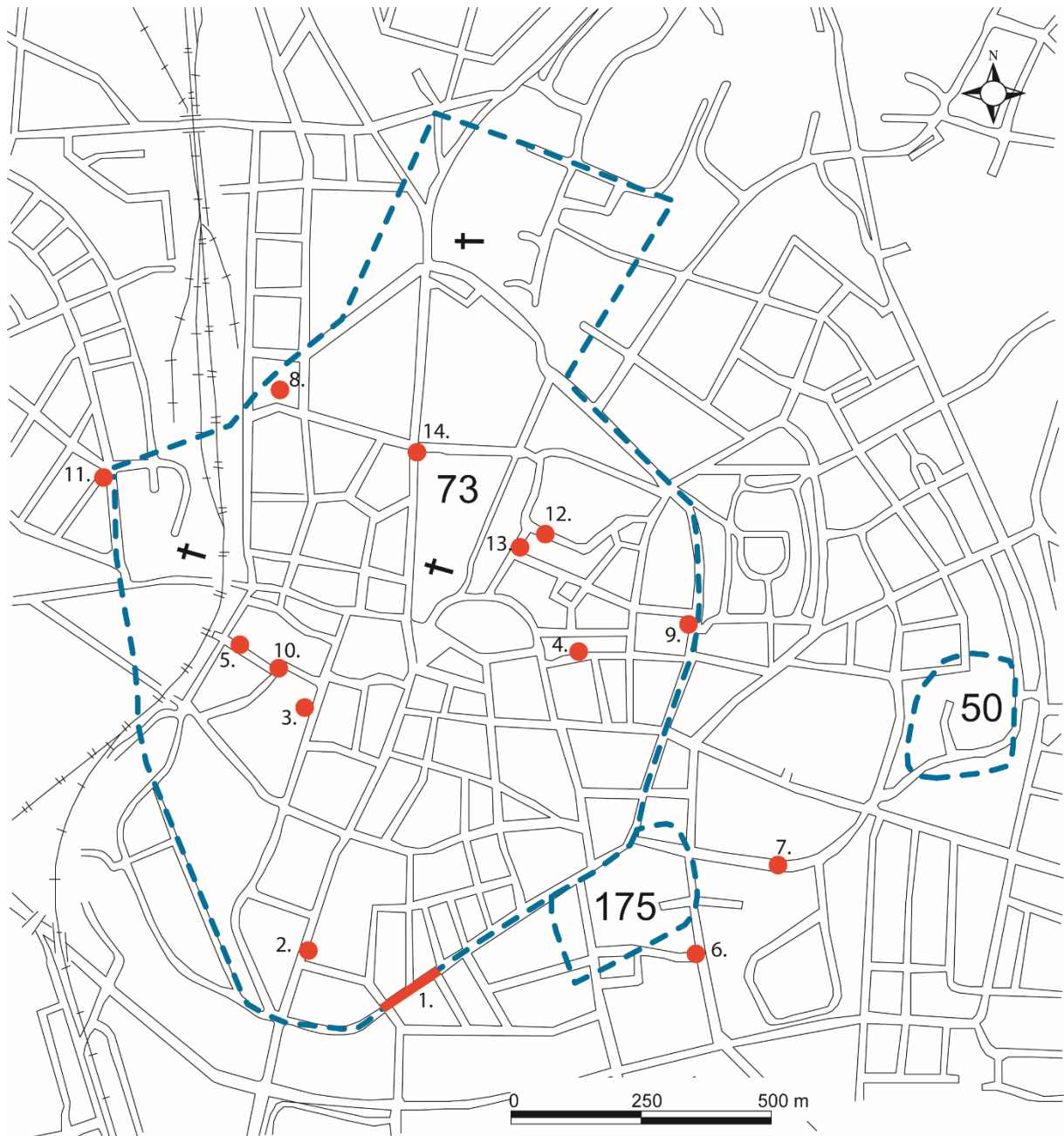
Omslagsbild: Karta över Medeltida Lund från år 1946 av Ragnar Blomqvist .
Upphovsrätt: Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Inledning	6
Genomförande och resultat	7
1. Södra Esplanaden	7
61000–649 Södra Esplanaden 13	7
A_2019_0067 Södra Esplanaden	9
2. Stora Södergatan 59 (61000–654)	10
3. Kv Billegården 6 (A_2018_0018)	11
4. Magle Lilla Kyrkogata (A_2018_0038)	12
5. Västergatan 12B (A_2018_0049)	14
6. Gylleholmsgatan (A_2018_0050)	16
7. Brunnsgatan 20 (A_2018_0051)	18
8. Clemenstorget (A_2018_0065)	18
9. Östra Vallgatan 41 (A_2018_0068)	19
10. Stålbrogatan (A_2018_0070)	21
11. Kv Spettet 7 (A_2019_0005)	23
12. Adelgatan (A_2019_0032)	24
13. Tegnérplatsen (A_2019_0044)	26
14. Korsningen Kyrkogatan m.fl. (A_2019_0095)	28
Slutsatser	30
Administrativa och tekniska uppgifter	31
Referenser	32

Sammanfattning

- VA Syd hade hos Länsstyrelsen ett löpande tillstånd att utföra schaktningar i samband med mindre markarbeten för ledningsschakt inom fastigheten Innerstaden 2:1 m.fl., fornlämning Lund 73:1/L1988:5459. Tillståndet gällde inom Lunds medeltida stad, i Lunds kommun för perioden 2018–2019 (Lst. Dnr. 431-1941-2018, Kulturens proj. nr. 61000–643).
- Kulturen i Lund har haft 15 inkomna ärenden och har utfört 12 undersökningar under perioden 2018-03-21 – 2019-11-04.
- I fyra ärenden där antikvariska insatser genomförts av Kulturen berördes intakta medeltida kulturlager av ingreppen. Dessa var Stålbrogatan (A_2018_0070), Kv Spettet 7 (A_2019_0005), Tegnérsplassen (A_2019_0044) och Södra Esplanaden (A_2019_0067).
- I tre ärenden, på Magle Lilla Kyrkogata (A_2018_0038), Västergatan 12B (A_2018_0049) och Clemenstorget (A_2018_0065) dokumenterades omrörda kulturlager (odaterade).
- I övriga ärenden berördes endast sentida kulturlager. Detta beror dels på att schaktningarna i många fall varit ytliga, dels på att tidigare schaktningsarbeten förstört äldre kulturlager. Delar av de aktuella utschaktade ytorna befinner sig inom området för befintliga rörschakt. Dock har även dessa undersökningar varit av stor vikt i det antikvariska arbetet, särskilt vid kartläggningen av fornlämningars bevarandegrad och grundtopografi. Inga fynd insamlades.
- Den antikvariska bevakningen och den dialog som förts mellan antikvarisk personal och exploatör i samband med grävningarna gör att ingreppen blir mindre omfattande än vad som annars kunde ha varit fallet. Dokumentationen av schaktningarna för VA-ledningar har bidragit till värdefull kunskap om kulturlagrens bevarandestatus och omfattningen av tidigare urschaktningar i fornlämning Lund 73:1/ L1988:5459, Lunds medeltida stadsområde. Iakttagelserna förs in på Kulturens Stads-GIS.

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73:1, med platsen för undersökningarna markerad med röda prickar och linjer.

- 1). Södra Esplanaden 2). Stora Södergatan 3). Kv Billegården 4). Magle Lilla Kyrkogata 5). Västergatan
- 6). Gylleholmsgatan 7). Brunnsgatan 8). Clemenstorget 9). Östra Vallgatan 10). Stålbrogatan 11). Kv Spettet 7
- 12). Adelgatan 13). Tegnérsplassen 14). Kyrkogatan m.fl.

Inledning

VA Syd hade hos Länsstyrelsen ett löpande tillstånd att utföra schaktningar i samband med mindre markarbeten för ledningsschakt inom fastigheten Innerstaden 2:1 m.fl., fornlämning Lund 73:1/L1988:5459. Tillståndet gällde inom Lunds medeltida stad, i Lunds kommun för perioden 2018–2019 (Lst Dnr. 431-1941-2018, Kulturens proj. nr. 61000–643).

Villkoret för tillståndet var att VA Syd inför varje markarbete i god tid skulle samråda med Kulturen i Lund, som skulle beredas möjlighet att genomföra en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning. Under perioden februari 2018 till november 2019 inkom 15 ärenden inom Länsstyrelsens beslut, vilka redovisas i denna rapport (tabell 1).

61000–649 Södra Esplanaden 13	61000–654 Stora Södergatan 59	A_2018_0018 Kv Billegården 6	A_2018_0038 Magle Lilla kyrkogata
A_2018_0049 Västergatan 12B	A_2018_0050 Gylleholmsgatan	A_2018_0051 Brunnsgatan 20	A_2018_0065 Clemenstorget
A_2018_0068 Östra Vallgatan 41	A_2018_0070 Stålbrogatan	A_2019_0005 Kv Spettet 7	A_2019_0032 Adelsgatan
A_2019_0044 Tegnérplatsen	A_2019_0067 Södra Esplanaden	A_2019_0095 Korsningen Kyrkogatan m.fl.	

Tabell 1. Kulturens projektnummer och ärenden inkomna på VA-Syds generella tillstånd 2018–2019, Lund 73:1/ L1988:5459.

Två av ärenden (Stora Södergatan, 61000–654 och Brunnsgatan, A_2018_0051) aviserades men igångsattes ej från Kulturens sida och ingen vidare återkoppling skedde. Antigen genomfördes arbetena inte alls eller så genomfördes de utan närvaro av Kulturens arkeologer och var därmed obesiktade i fält. Ärende A_2018_0018 i Kv Billegården genomfördes utan tillstånd och utan Kulturens vetskap, arkeolog från Kulturen besiktade det upptagna schaktet i efterhand. Ärende A_2019_0067 i Södra Esplanaden omfattade två upptagna schakt, varav ett schakt genomfördes enligt beslut, medan ett nytt schakt upptogs i den yta som inte omfattades av beslutet.

Kulturen i Lund har under år 2018 utfört 7 undersökningar respektive 5 undersökningar under år 2019 på VA Syds tillstånd. I 4 av 12 undersökta ärenden har intakta medeltida kulturlager påträffats: Stålbrogatan (A_2018_0070), Kv Spettet 7 (A_2019_0005), Tegnérplatsen (A_2019_0044) och Södra Esplanaden (A_2019_0067). I tre ärenden, på Magle Lilla Kyrkogata (A_2018_0038), Västergatan 12B (A_2018_0049) och Clemenstorget (A_2018_0065) dokumenterades omrörda kulturlager (odaterade). I övriga ärenden framkom modernt utfyllnadsmaterial och bärlager, men även dessa är mycket viktiga i det antikvariska arbetet för att kartlägga fornlämningens bevarandegrad, grundtopografi och utschaktningsgrad. Inga fynd insamlades och inga naturvetenskapliga analyser eller dateringar genomfördes.

Rapporten har sammanställts av rapportförfattaren, de arkeologiska undersökningarna i fält och dokumentationen har utförts av flera projektledare inom Kulturen. Nedan redovisas de iakttagelser och den dokumentation som gjorts i anslutning till ovannämnda ärenden.

Genomförande och resultat

1. Södra Esplanaden

Fornlämningsmiljö

Södra Esplanaden är belägen i den södra delen av medeltida stadsområdet. Gatusträckningen, går längs med den medeltida stadens vall och vallgrav och porten Södertull. Undersökningsområdena gränsar i norr till Kv Gernandtska Lyckan som under medeltiden utgjorde en stor sammanhängande kvartersmark innanför stadsvallen. Under 1800-talet fanns en stor trädgårdsanläggning i kvarteret (Bevaringskommittén 1980:41). Södra Esplanaden tillkom efter planen för *Nya stan* år 1873 och arbetet fullföljdes under 1990-talet (Bevaringskommittén 1980:20).

61000–649 Södra Esplanaden 13

Genomförande och resultat

I samband med en vattenläcka i gatan, genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut. Det schaktades ned till cirka 0,50 m djup med grävmaskin och därefter användes en grävsug. Ledningen gick under ett träd som ingår i Promenadens Allé (figur 2) och grävsugen användes till för att minimera skador på trädets rötter. Schaktdjupet var cirka 1,30 m. Det begränsade djupet kring vattenläckan samt det begränsade utrymme som frilades kring röret medförde att schaktet var mycket trångt. I schaktet framkom huvudledningen för vattnet, servisledningen och mellan dem en elkabel (figur 3). Sammantaget medförde det att inga förutsättningar fanns för att göra säkra observationer av äldre kulturlager. De lager som framkom utgjordes av omkring 0,25 m bärlager för Promenaden och därunder sentida fyllningar och planteringsjord kring trädets. Inga äldre kulturlager påträffades.

Tidsperiod: 2018-03-21

Tidsåtgång: 1,5 h

Fältarkeolog: Mattias Karlsson

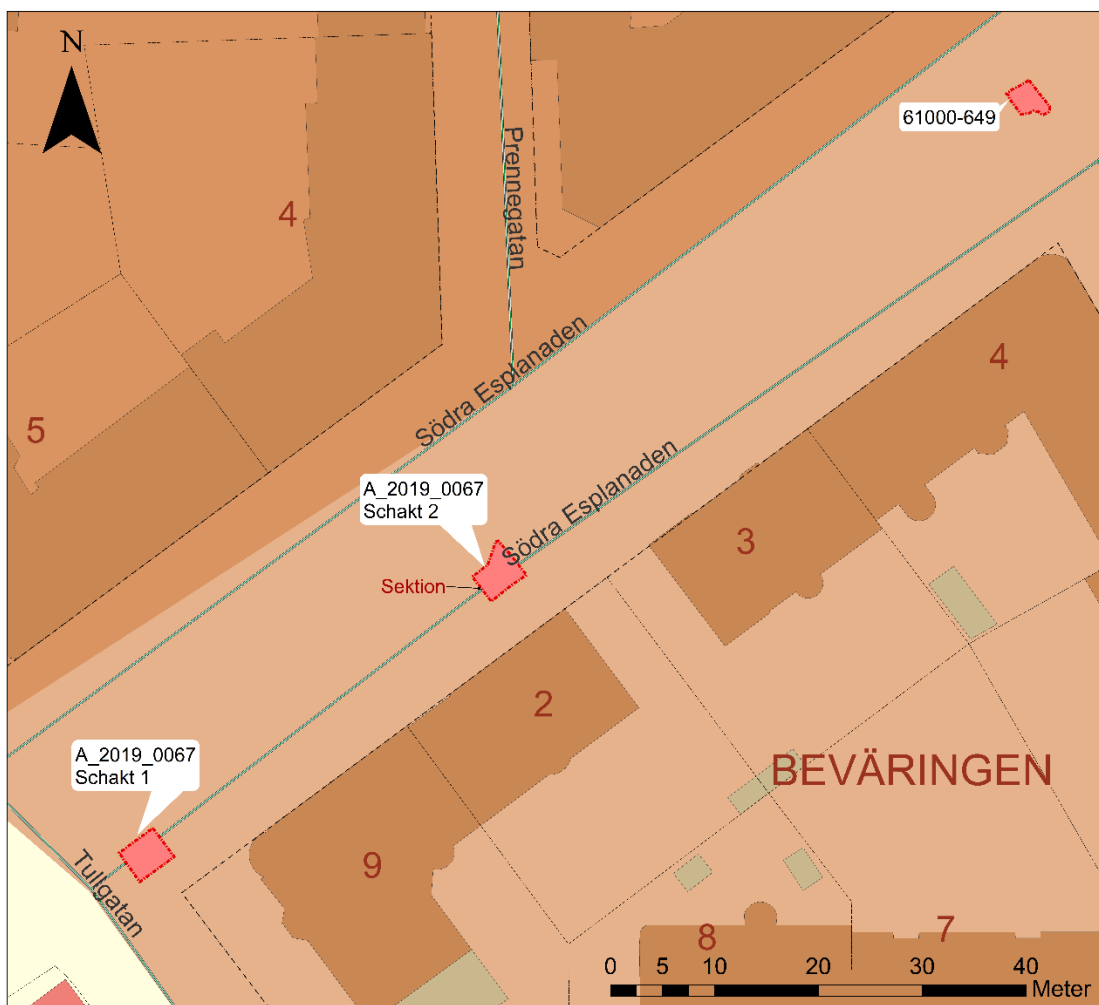
Yta: 8 m²

Volym: 6 m³

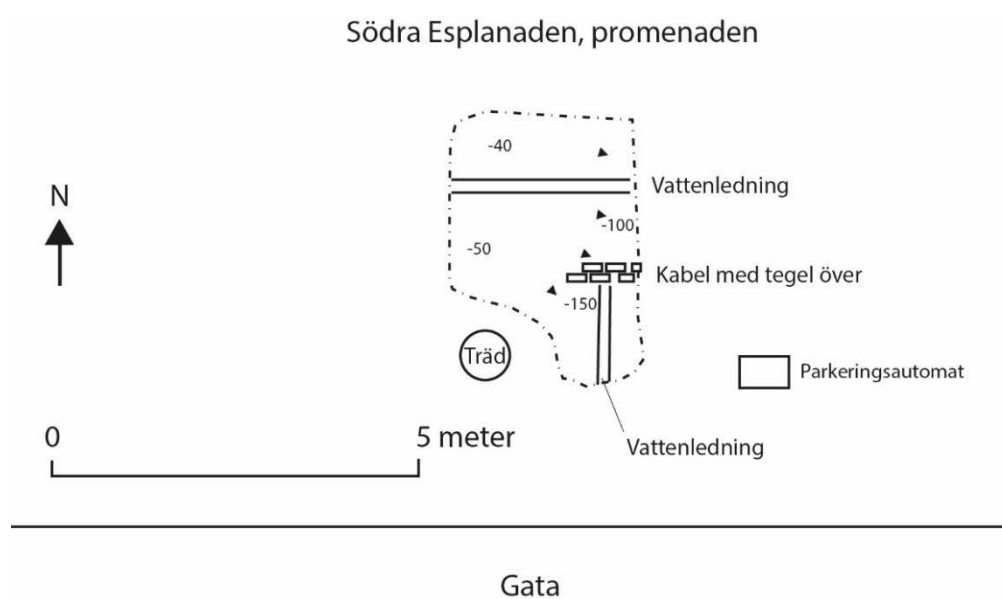
Ritningar: 1 planritning i skala 1:100

Digitala fotografier: –

Tillvaratagna fynd: –

Figur 2. Planritning över schaktningsområdena i promenaden på Södra Esplanaden, ärenden 61000–649 samt A_2019_0067 mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

Figur 3. Planöversikt över schaktet, ärende 61000–649 i Södra Esplanaden 13.

A_2019_0067 Södra Esplanaden

Genomförande och resultat

I samband med dagvattenledning och anläggandet av en ny brunn i vägbanan på Södra Esplanaden, genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut. Två schakt upptogs (figur 2), det första schaktet var beläget vid korsningen till Tullgatan och var 3,90×3,40 m stort med ett djup på cirka 3 m. Här framkom enbart sand och bärlager i samtliga schaktväggar förutom den nordvästra där det även framkom en del omrörda massor i ett äldre ledningsschakt.

Nordost om första schaktet grävdes ett andra schakt, som var 3,50×3,00 m stort, med ett djup på 2,10 m. Schakt 2 fanns inte med i förfrågan som hade skickats in till länsstyrelsen. Det var sagt att brunnen enbart skulle lyftas bort och sedan fyllas igen.

I schaktväggarna i schakt 2 (figur 4) dokumenterades det tre lager direkt under bärlagren som sluttade åt sydväst, innehållande lerkladdar från moränen och någon tegelbrocka. I det översta lagret under bärlagret framkom keramik av typen yngre rödgods (insamlades ej), troligen skärvor från en trebensgryta. Under dessa framkom ett gråbrunt luckert lager, något matjordsliknande med inslag av en bit gult taktegel (insamlades ej). Möjligen var dessa massor yngre lager i fyllningen till vallgraven. Längst med schaktets nordvästra sektion låg det gamla rörschaktet som skulle tas ur bruk och under den framkom gul moränlera, cirka 2 m under marknivå.

Sammanfattningsvis kan sägas att inga intakta äldre kulturlager påträffades i schakt 1 och i schakt 2 framkom intakta äldre kulturlager, möjligen yngre lager i vallgravsfyllning.

Tidsperiod: 2019-11-25 t.o.m. 2019-11-27

Tidsåtgång: 3 h

Fältarkeolog: Linnea Lidh

Yta: 25,8 m²

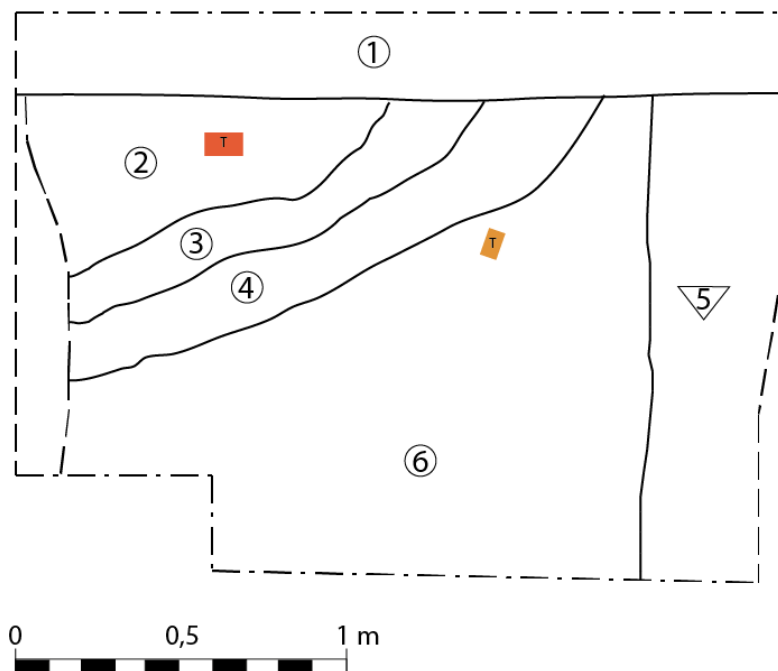
Volym: 64 m³

Ritningar: 1 planritning i skala 1:100, 1 sektionsritning i skala 1:20.

Digitala fotografier: 3 st

Tillvaratagna fynd: -

Sektion I. Sett mot sydväst

Figur 4. Sektionsritning 1 i Schakt 2.

1. Bärlager av grus. 2. Brunt silt med gula lerkladdar. Innehåller keramik av typen yngre rödgods och tegelbrockor. 3. Gråbrunt, silt, något fet, prickar av bränd lera, träkol, ben. 4. Brungrått, lerfläckar, tegelbrockor och sten. 5. Rörschakt, omrörda massor. 6. Gråbrunt, silt, poröst, matjordsaktigt, träkolsfläckar, tegelkross, kalkfläckar, sten och gult taktegel.

2. Stora Södergatan 59 (61000–654)

Fornlämningsmiljö

Stora Södergatan är belägen i den södra delen av det medeltida stadsområdet. Gatan anses allmänt tillhöra ett tidigt skede i Lunds historia och går, åtminstone delvis, sannolikt tillbaka till ett äldre kommunikations- och vägnät. Stora Södergatan löper från det forna Söderportsområdet i söder och mynnar i norr ut vid Stortorget. Gatan har haft stor betydelse som infart söderifrån till staden, domkyrkan, Lundagård och Stortorget. På en osignerad karta från slutet av 1500-talet benämns Stora Södergatan som Torgegade, det vill säga gatan som ledde till torget. Stora Södergatan kantades under medeltiden i sin nordligaste del av bodbebyggelse (Larsson 2018:3).

Genomförande och resultat

Ärendet har endast aviserats, men ej igångsatts.

3. Kv Billegården 6 (A_2018_0018)

Fornlämningsmiljö

Kv Billegården 6 är belägen i den västra delen av medeltida stadsområdet. Samtliga gator som omgärdar kvarteret anses vara av medeltida ursprung.

Kvarteret Billegården har fått namn efter adelssläkten *Bille* som under 1500-talet ägde en gård i norra delen av kvarteret. Gårdens äldsta skriftliga belägg är från år 1547 då den omnämnes som Torbern Billes egen gård. Torbern Bille var ärkebiskop i Lund mellan åren 1536–1552. Några år senare nämns åter magister Torbern Billes *fädernegård*, som han ärvt av fadern riksrådet Sten (Baase) Bille (tomt 256:2, Andrén 1984:105).

Genomförande och resultat

Ärendet igångsattes men ingen återkoppling skedde till Kulturen, därmed genomfördes arbetena utan närvaro av Kulturens arkeologer. Kontakt i ärendet från Kulturens sida skedde 2018-05-17, då det upptäcktes av underentreprenad att schaktning hade skett utan tillstånd från Länsstyrelsen. Ett schakt hade grävts i gattet mellan fastigheterna Billegården 6 och 7, i samband med akut reparation (figur 5). Schaktet mätte 10,20×1,60 m och hade ett schaktdjup av 1,80 m. Morän fanns på 1,40 m djup under befintlig marknivå. Det uppgavs ha funnits Höganäsrör i botten av schaktet och att ett nytt avlopp hade nedlagts.

En efterbesiktning och dokumentation utfördes av Kulturens arkeolog den 2018-05-18. Schaktet hade stått öppet under några dagar och torkat ut schaktväggarna, vilket försvårade dokumentationen. I botten av schaktet framkom rester av äldre rör, betong och Höganäs, samt träplank, möjligen rester av kabelskydd. I schaktet fanns en mängd befintliga ledningar och ledningsgravar. Befintliga ledningsgravar var återfyllda med kulturlager, vilka således var omrörda. Det var arkeologens uppfattning att den aktuella schaktningen endast har påverkat redan tidigare genomgrävda kulturlager och att inga nya skador hade skett.

Tidsperiod: 2018-05-18

Tidsåtgång: 4 h

Fältarkeolog: Jan Kockum

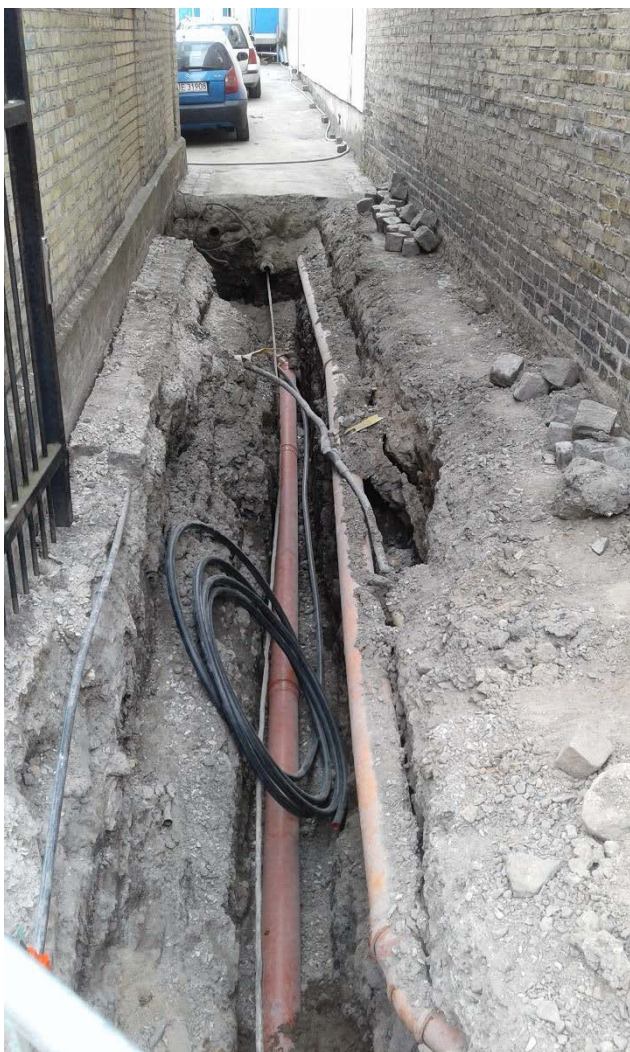
Yta: 16 m²

Volym: 26 m³

Ritningar: 1 planritning i skala 1:100

Digitala fotografier: 11 st

Tillvaratagna fynd: –

Figur 5. Översiktbild av schaktet mellan fastigheterna Billegården 6 och 7. Fotografiet taget från öster.

4. Magle Lilla Kyrkogata (A_2018_0038)

Fornlämningsmiljö

Magle Lilla Kyrkogata är belägen i den östra delen av det medeltida stadsområdet. I östvästlig riktning löper gatan från nuvarande kv Döbeln och ansluter till Östra Vallgatan. Mitt i sträckningen passerar gatan omedelbart söder om läget för den medeltida kyrkan S:t Maria Magle. Kyrkan omnämns första gången år 1222 och revs antagligen kort efter år 1580, men dess kyrkogård användes fram till och med år 1816. En mindre omfattande schaktdokumentation som utfördes i samband med en ledningsgrävning år 1971 tyder på att kyrkogården vid någon tidpunkt sträckt sig ut cirka tre meter i nuvarande gatumark (Bevaringskommittén 1983:94, Andrén 1984:76). Gatan kan följas bakåt genom kartmaterial till 1600-talet och har sannolikt ett medeltida ursprung (Andrén 1980:51).

Östra Vallgatan följer Lunds medeltida vall och vallgrav. Vallen nämns första gången år 1134, men när befästningen först restes är oklart. I korsningen Östra Vallgatan/Dalbyvägen låg den östra passagen ut från staden, den så kallade Österport eller Sankt Mårtens port (Andrén 1980:8, 20). Östra Vallgatan lades ut under senare delen av 1800-talet då vallen blev ett hinder för den växande staden (Bevaringskommittén 1980:20).

Genomförande och resultat

Med anledning av en akut vattenläcka på Magle Lilla Kyrkogata (figur 6), i höjd med fastigheten Kv Garvaren 6, genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut.

Schaktet var cirka 2,40×1,20 m stort och hade ett djup av 1,40 m. Under smågatsten och bärlager (makadam och grus) exponerades omgrävda kulturlager till en mäktighet av 0,80 m. Ingreppet gjordes inom begränsningarna för det äldre ledningsschaktet. De omrörda äldre kulturlagren utgjordes av mörkt gråbrun, kompakterad finkornig silt med inslag av lerkladdar, småsten och enstaka tegelkross. Inga medeltida kulturlager eller moränlera påträffades. Inga fynd tillvaratogs.

Tidsperiod: 2018-07-31

Tidsåtgång: 2 h

Fältarkeolog: Stefan Larsson

Yta: 4,14 m²

Volym: 5,80 m³

Ritningar: 1 planritning i skala 1:100, 1 sektionsritning i skala 1:20.

Digitala fotografier: -

Tillvaratagna fynd: -

Figur 6. Planritning över schaktningsområdet i Magle Lilla Kyrkogata mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

5. Västergatan 12B (A_2018_0049)

Fornlämningsmiljö

Västergatan är belägen i västra delen av medeltida stadsområdet och anses vara en medeltida gata. Gatan finns med på de allra äldsta kartorna över Lund; på 1669 års karta kallas gatan för Stålbergstrådet och tomterna kring gatan tycks ha varit glest bebyggda (André & Högstedt 1990:17). Gatan har under medeltiden löpt fram till västra delen av stadsvallen. Närliggande kvarter till Västergatan är kv Sankt Måns och kv Myntet.

Ett flertal mindre arkeologiska undersökningar har genomförts i området kring Västergatan. Bland annat påträffades längs gatans västra del, vid en schaktningsövervakning år 2018, ett intakt medeltida kulturlager innehållandes bland annat fynd av äldre rödgods och östersjökeramik i lagrets nedre skikt; vilka ger en datering till tidig- till högmedeltid (Månsson 2019:12). I samma undersökning påträffades likaså en äldre gatubeläggning, cirka 0,70–0,90 m under nuvarande gatunivå (Månsson 2019:13).

Genomförande och resultat

I samband med ett byte av en servisventil på Västergatan 12 B (figur 7), fastighet Myntet 21, och därtill hörande schaktning genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut.

Under trottoarens smågatsten och bärlagrer påträffades omrörda kulturlager ned till 0,40–0,60 m under gatunivå. På 0,50 m djup framkom tre ledningar. På grund av den begränsade ytan, det relativt stora djupet som grävdes, samt de ledningar som framkom, försvårades grävarbetet och det konstaterades att grävmaskinen inte var lämplig för arbetet. Därefter fortsatte schaktningsarbetet med en grävsug.

På en yta av cirka 1 m² grävdes det ned till ett djup av 1,70 m (figur 8), övriga ytor grävdes till som djupast 0,50 m. Fyllningen bestod av omrörda kulturlager av medeltorr, kompakt, mörkt grå lerig silt med måttliga inslag av träkol, småsten, gult och rött tegel och rester av moderna rör av keramik (Höganäs). De omrörda kulturlagerna låg i huvudsak in mot fastigheten medan fyllnadsmassorna i form av grus och makadam i huvudsak låg ut mot gatan och runt brunnen. På 1,20 m djup framträdde moränen i form av gulgrå lera under ledningarna som låg ut mot gatan. Inga intakta medeltida kulturlager påträffades eller påverkades vid undersökningen och inga fynd tillvaratogs.

Tidsperiod: 2018-10-08 t.o.m. 2018-10-09

Tidsåtgång: 6 h

Fältarkeolog: Truls Månsson

Yta: 2,50 m²

Volym: 2,30 m³

Ritningar: 1 planritning i skala 1:100

Digitala fotografier: 10 st

Tillvaratagna fynd: -

Figur 7. Vy över arbetsområdet med Västergatan 12 B sedd från söder.

Figur 8. Vy över schaktet. Fotografiet taget ovanifrån/ från väster.

6. Gylleholmsgatan (A_2018_0050)

Fornlämningsmiljö

Gylleholmsgatan är belägen syd österut om det medeltida stadsområdet, utanför stadsvallen men i dess närhet. I västra riktningen löper gatan från Kv Krusbäret och ansluter till Kv Triangeln i öster. I norra delen av gatans riktning finns Kv Gylleholm och i södra delen av gatans riktning finns Kv Kastanjen och Kv Stenkrossen.

Genomförande och resultat

Med anledning av byte av en avstängningsventil och därtill hörande schaktning (figur 9), genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut. Asfalten avlägsnades på en yta av 7,80 m², varpå underliggande bärlager avlägsnades på cirka 6 m² (figur 10). En yta av cirka 2 m² grävdes till ett djup av 1,60 m medan resterande yta om cirka 4 m² grävdes till 1,0 m djup. I schaktets mellersta/södra del framskymtade gult tegel i form av kabelskydd på cirka 1 m djup (figur 11). För övrigt utgjordes fyllningen av mestadels relativt fin beige sand och på sina ställen grus och makadam. Inga intakta medeltida kulturlager påträffades eller påverkades vid undersökningen och inga fynd tillvaratogs.

Tidsperiod: 2018-10-10

Tidsåtgång: 2 h

Fältarkeolog: Truls Månsson

Yta: 7,80 m²

Volym: 8,40 m³

Ritningar: 1 planritning i skala 1:100

Digitala fotografier: 6 st

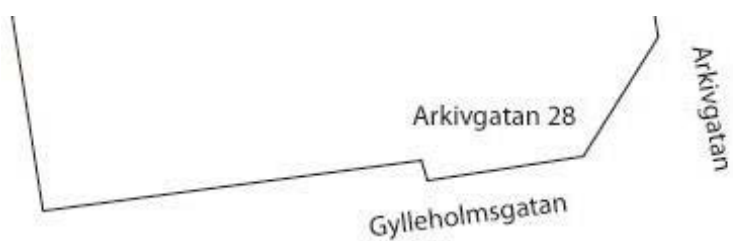
Tillvaratagna fynd: -

Figur 9. Översiktsfoto över arbetsområdet. Fotografiet taget från öster.

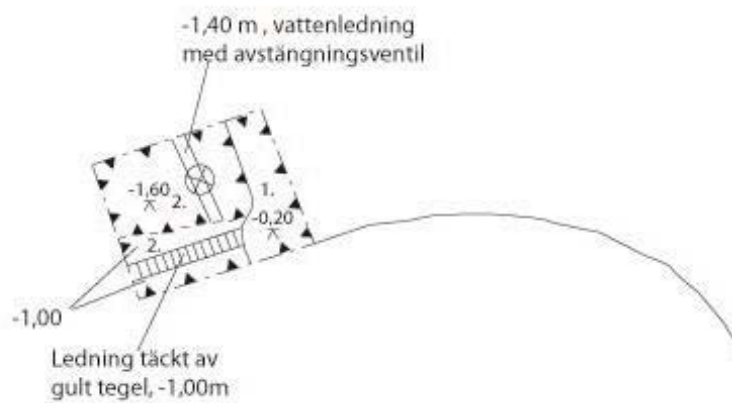

Figur 10. Vy över schaktet, fotografiet taget från söder.

1. Makadam och grus. Endast asfalten togs bort på detta parti.

2. Beige sand samt grus och makadam

Figur 11. Planritning över schaktningsområdet i Gylleholmsgatan.

7. Brunngatan 20 (A_2018_0051)

Fornlämningsmiljö

Brunngatan är belägen i den sydöstra delen av medeltida stadsområdet. Korsningen mellan Brunngatan och Östra Vallgatan är belägen i det var som en gång var den medeltida stadens vall och vallgrav.

Genomförande och resultat

Ärendet har endast aviserats, men ej igångsatts.

8. Clemenstorget (A_2018_0065)

Fornlämningsmiljö

Clemenstorget är belägen i nordvästra delen av medeltida stadsområdet och området användes under medeltiden för stadens vall och vallgrav. Clemenstorget lades ut på 1890-talet, i samband med att Allhelgonakyrkan uppfördes. På platsen fanns redan ett torg som kallades Isaks torg, men nu breddades torgytan och mark från dagen kv Bytarebacken togs i anspråk (Bevaringskommittén 1981:21).

Genomförande och resultat

I samband med en akut vattenläcka, genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut. Schaktet upptogs i gatan väster om Clemenstorget 4 (figur 12) och omfattade en yta om cirka 15 m². Schaktdjupet uppgick till som mest 1,50 m, där den trasiga ledningen framkom. I schaktet fanns, förutom den läckande ledningen, ett flertal andra befintliga ledningsgravar. Bärlagret i schaktet var 0,50 m djupt, därunder påträffades redeponerade kulturlager, vilka återanvänts som igenfyllning i befintliga ledningsschakt. Inga intakta medeltida kulturlager påträffades eller påverkades vid undersökningen och inga fynd tillvaratogs.

Tidsperiod: 2018-10-31 t.o.m. 2018-11-01

Tidsåtgång: 2 h

Fältarkeolog: Jan Kockum

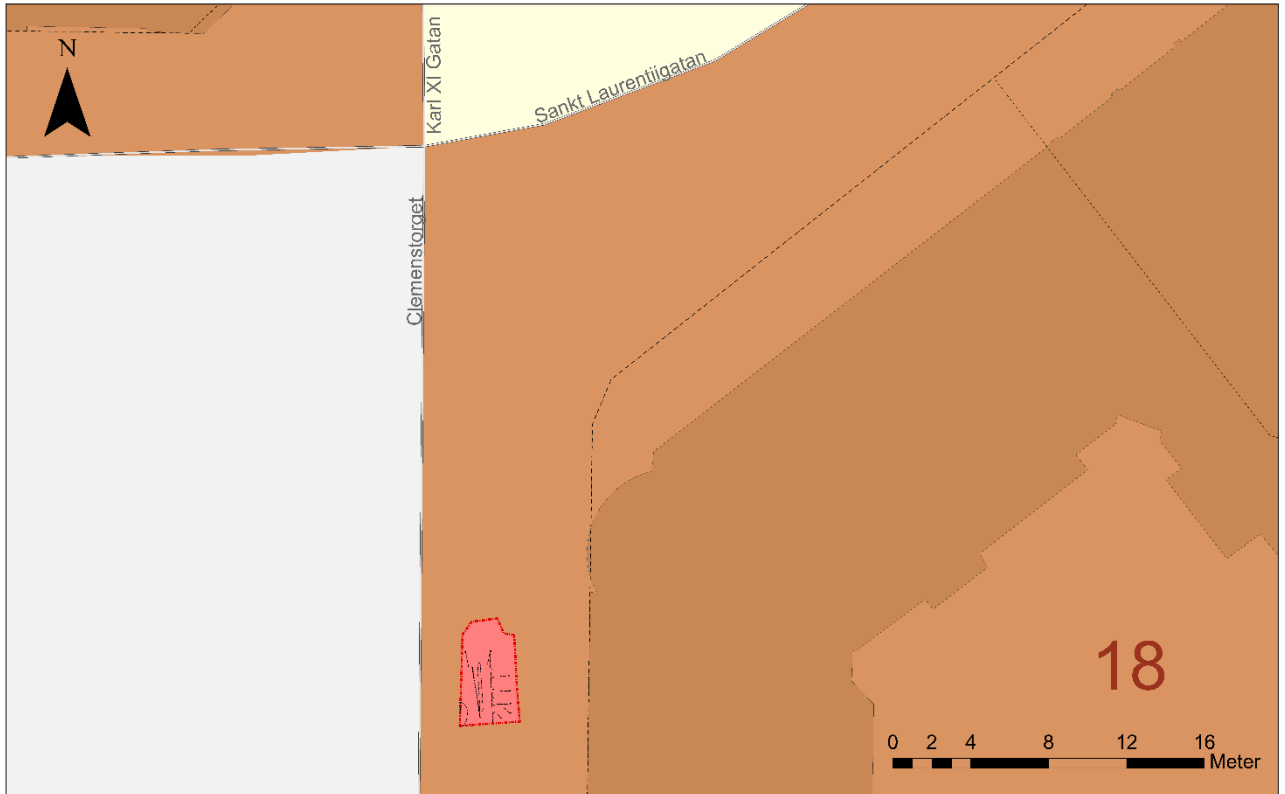
Yta: 14,3 m²

Volym: 18 m³

Ritningar: 1 planritning i skala 1:20

Digitala fotografier: 4 st

Tillvaratagna fynd: -

Figur 12. Planritning över schaktningsområdet i Clemenstorget mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

9. Östra Vallgatan 41 (A_2018_0068)

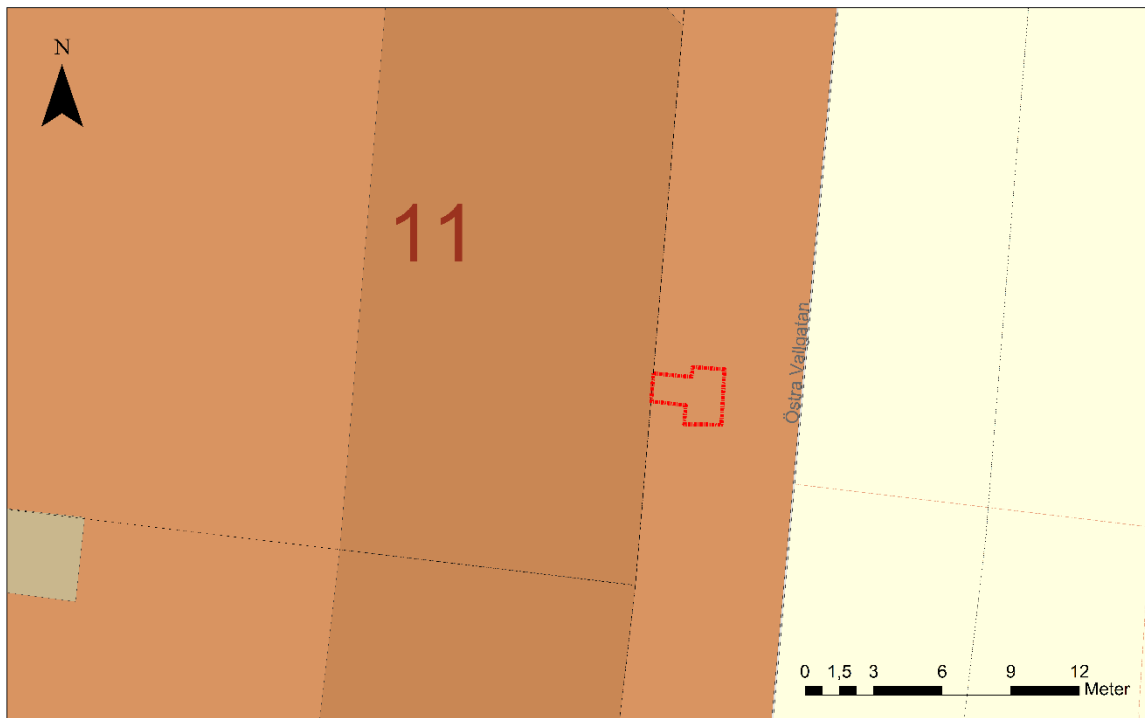
Fornlämningsmiljö

Östra Vallgatan följer Lunds medeltida vall och vallgrav. Vallen nämns första gången år 1134, men när befästningen först restes är oklart. I korsningen Östra Vallgatan/Dalbyvägen låg den östra passagen ut från staden, den så kallade Österport eller Sankt Mårtens port (Andrén 1980:8, 20f). Östra Vallgatan lades ut under senare delen av 1800-talet då vallen blev ett hinder för den växande staden (Bevaringskommittén 1980:20).

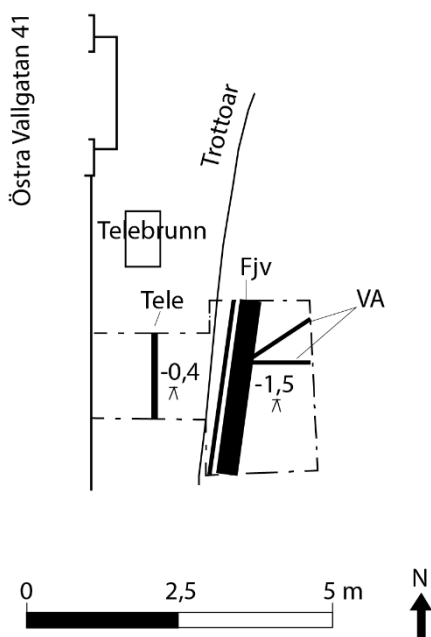
Genomförande och resultat

I samband med en akut vattenläcka i trottoaren och ut i gatan strax söder om porten till Östra Vallgatan 41 (figur 13), genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut. Schaktet som upptogs var T-format och hade ett djup som varierade mellan 0,40–1,40 m. Vid grävarbetet påträffades endast moderna bärlager av grus samt igenfyllningsmassor bestående av grov sand. Inga intakta medeltida kulturlager dokumenterades.

Tidsperiod: 2018-11-05
 Tidsåtgång: 4 h
 Fältarkeolog: Jan Kockum
 Yta: 9 m²
 Volym: 12 m³
 Ritningar: 1 planritning i skala 1:100
 Digitala fotografier: 3 st
 Tillvaratagna fynd: -

Figur 13. Planritning av schaktningsområdet i Östra Vallgatan mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

Figur 14. Planritning av schaktningsområdet i Östra Vallgatan.

10. Stålbrogatan (A_2018_0070)

Fornlämningsmiljö

Stålbrogatan är belägen i den västra delen av medeltida stadsområdet och har medeltida ursprung. Västergatan/Stålbrogatan har åtminstone sedan senmedeltid utgjort förbindelselänk mellan stadens torg och nunnekloster i väster. Längs gatans norra riktning finns Kv Myntet, vars sydöstra del *Myntaregården* låg. Denna gård utgjorde från senare delen av 1300-talet fram till 1440-talet myntverk (Bevaringskommittén 1981:16,126). I gatan har det även tidigare påträffats lämningar av äldre gatubeläggning samt rester efter trä som daterats dendrokronologiskt till tidig 1300-tal (Kulturens LA-arkiv, undersökningarna från år 1932 & år 1988).

Genomförande och resultat

I samband med en akut vattenläcka på Stålbrogatan, genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut. I höjd med Stålbrogatan 4 (figur 15) hade det uppstått en akut vattenläcka där vatten flödade in i fastigheten på norra delen av gatan. Kulturens arkeolog fanns i beredskap de första timmarna då läckan aviserades, men då det dröjde flera timmar avbröts ställtiden. Läckan lokaliserades dock inte och arbetena upptogs veckan därpå.

Ett schakt om 6 m² upptogs där ett flertal rör påträffades vid olika djup. Det vattenrör som hade läckt, framkom på ett djup om cirka 1,70 m. Återfyllnaden bestod av svartgrå fet kulturjord och ingen moränlera påträffades, vilket tyder på att kulturlagermaktigheten kan vara omfattande i området. I schaktmassorna framkom ett par syllstenar som kan tyda på att det funnits en byggnad omkring 2 m längre söderut än dagens fastighet norr om gatan, vilket tyder på en breddning av gatan.

Ytterligare en läcka uppstod längre ner på Stålbrogatan (figur 16). Ett mindre schakt om 1,5 m² upptogs för att åtgärda en ventil som gått sönder. Inga äldre kulturlager framkom.

Tidsperiod: 2018-11-09 t.o.m. 2018-11-13

Tidsåtgång: 6 h

Fältarkeolog: Aja Guldåker

Yta: 7,5 m²

Volym: 14 m³

Ritningar: 2 st planritning i skala 1:100

Digitala fotografier: 5 st

Tillvaratagna fynd: -

Figur 15. Översiktsbild för schakt 1 vid Stålbrogatan 4. Fotografiet taget från väster.

Figur 16. Översiktsbild för schakt 2 vid korsningen Stålbrogatan/Västergatan. Fotografiet taget från väster.

11. Kv Spettet 7 (A_2019_0005)

Fornlämningsmiljö

Kv Spettet är belägen i den nordvästra delen av medeltida stadsområdet och är belägen där en del av den medeltida stadens vall och vallgrav har funnits.

Genomförande och resultat

I samband med nybyggnation och koppling av VA till ny fastighet, genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut. Schaktet löpte från Spettet 7 västra sida (figur 17) och österut över hela gatubreddens till trottoarkanten. Stratigrafin var obefintlig och kulturlagret starkt nedbrutet. Vid ett djup av 0,40 m under befintlig marknivå påträffades ett lager med brun fet lera med inslag av träkol och enstaka tegelbitar. Det påträffades intakta medeltida kulturlager endast i väster där sektion upptogs. I området för dagens Byggmästaregatan påträffades inga intakta äldre kulturlager (figur 18). Gatan lades ut på 1940-talet och det framkom endast bärlager och grus under asfalten.

Tidsperiod: 2019-02-04 t.o.m. 2019-02-07

Tidsåtgång: 4 h

Fältarkeolog: Aja Guldåker

Yta: 56 m²

Volym: 112 m³

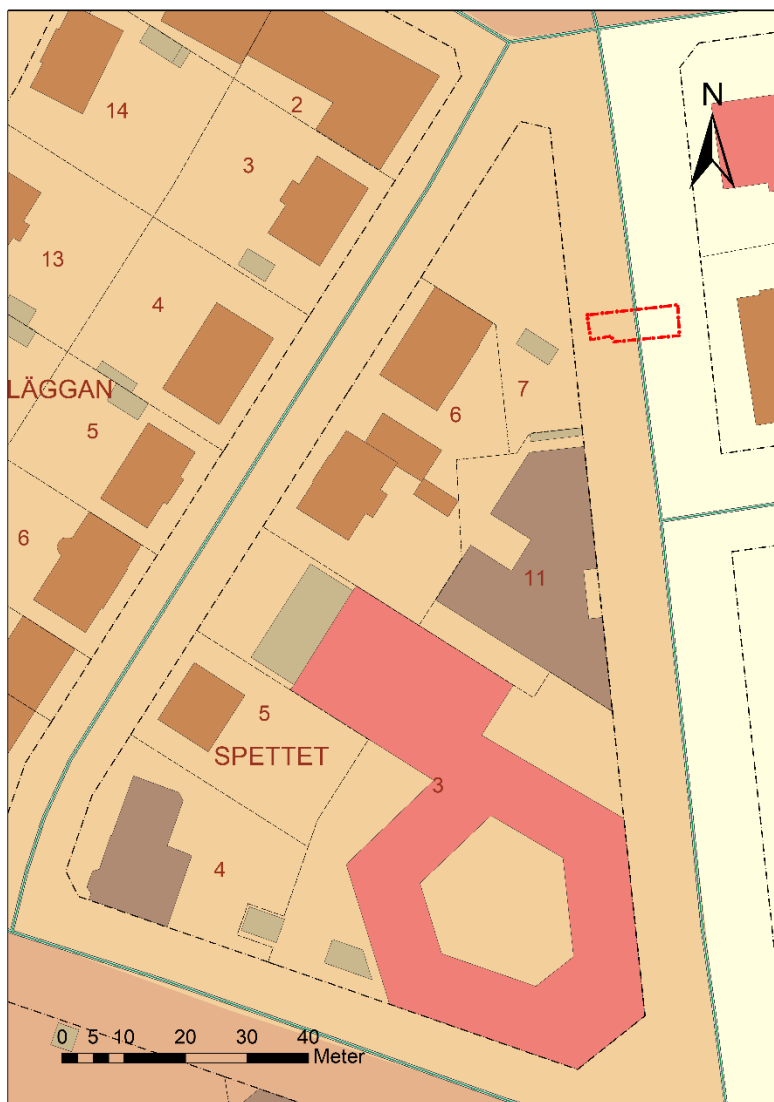
Ritningar: 1 st planritning i skala 1:200, 1 st sektionsritning i skala 1:20

Digitala fotografier: 4 st

Tillvaratagna fynd: -

Figur 17. Översiktsfoto över schaktningsarbetet i gatan.

Figur 18. Planritning över schaktet mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

12. Adelgatan (A_2019_0032)

Fornlämningsmiljö

Adelsgatan är belägen i den nordöstra/centrala delen av medeltida stadsområdet. Adelgatan går i nordost samman med Stora Tomegatan och ungefär i mitten ansluter Lilla Tomegatan och i söder möts Adelgatan, Sankt Annegatan och Tegnérsplassen, alla helt eller delvis härrörande från medeltiden.

Genomförande och resultat

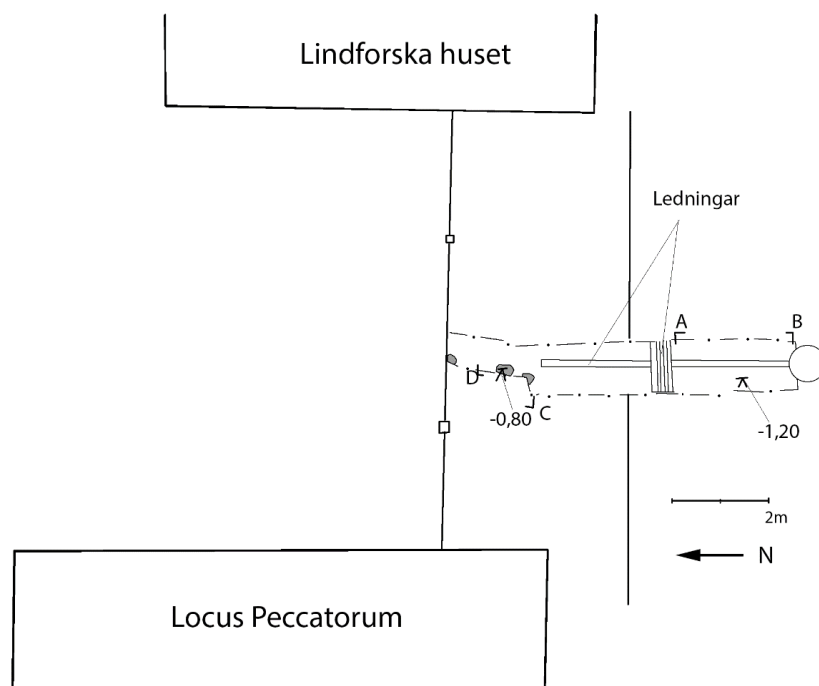
I samband med en akut ledningsåtgärd i trottoaren och ut i Adelgatan strax söder om Locus Peccatorum och Lindforska huset (figur 19), genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut. Schaktet hade ett djup som uppgick till 1,20 m. Vid undersökningen påverkades

i första hand igenfyllnadsmassor i befintliga ledningsgravar (figur 20). I schaktkanten framkom en större sten, vilken möjligen har utgjort en grundsten (figur 21). Inga andra tecken på grundmur framkom dock och det är högst sannolikt att stenen kommit dit med fyllmassor. Inga intakta medeltida kulturlager påträffades.

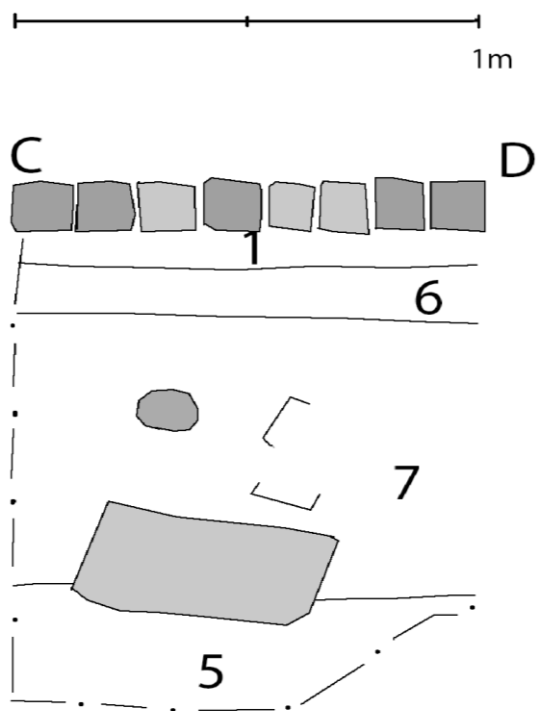
Tidsperiod: 2019-09-04
Tidsåtgång: 4 h
Fältarkeolog: Jan Kockum
Yta: 7 m²
Volym: 8,4 m³
Ritningar: 1 planritning i skala 1:100
2 sektionsritningar i skala 1:20
Digitala fotografier: 10 st
Tillvaratagna fynd: -

Figur 19. Vy över schaktningsområdet i Adelgatan, in mot Kulturens område.

Figur 20. Planritning över schaktet i Adelgatan samt sektionsritningarna A-B och C-D. I norr, mellan byggnaderna Locus Peccatorum och Lindforska huset, ligger Kv Kulturen 24.

Figur 21. Sektionsritning C-D i schaktets norra del.

1. Gatusten och gul sand.
5. Varvad blålera med svart lera och morän.
6. Grus/makadam. Bärlager.
7. Siltig svart/gråblålera med inslag av tegel. Fyllningsmassor till rör.

13. Tegnérplatsen (A_2019_0044)

Fornlämningssmiljö

Tegnérplatsen är belägen i den centrala/nordöstra delen av det medeltida stadsområdet och är av medeltida ursprung. I nordöstra delen av gatan ligger Kv Tegnér, vars oregelbundna form härrör från 1600-talet. Kvarterets västra del beboddes under 1700-talet av högt uppsatta tjänstemän inom Kyrkan eller akademien (Bevaringskommittén 1983:179).

Genomförande och resultat

I samband med byte av en avloppsledning på Tegnérplatsen, cirka 10 meter söder om hörnet på fastigheten Tegnérplatsen/Stora Algatan, genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut.

Schaktet grävdes från en större avloppsbrunn intill fastigheten och ut till gatan där stamledningen för avloppet är belägen (figur 22). Flera ledningar påträffades ytligt, på mindre än 1 m djup. Vid 2,4 m djup påträffades en äldre avloppsledning av Höganäsrör som gick från cementbrunnen i öster till stamledningen i väster. Yngre fyllningar tillhörande rörledningar fanns i västra och östra schaktväggarna. Intakta äldre kulturlager konstaterades i söder och i norr.

I den norra schaktväggen dokumenterades äldre och yngre kulturlager (figur 23). Ned till till 0,8 meter fanns sentida kulturlager med inblandning av grus och sten. Därunder, ned till ett djup av 1,3 meter påträffades yngre kulturlager som bör ha tillkommit i samband med nedläggning av äldre rör. Dessa fyllningar utgjordes av kulturjord som gav ett ålderdomligt intryck, förmodligen återdeponerad äldre kulturjord. Ovan och omkring djupare liggande rörledningar konstaterades omblandad kulturjord med visst inslag av grus och småsten.

Äldre kulturlager påträffades från ett djup av cirka 1,3 meter. I öster påträffades en flack nedgrävning med fyllning, innehållandes blå lera och i väster påträffades ett tjockt lager gråbrun finkornig kulturjord, lite träkolsprickor och djurben. Avsaknaden av en tydlig stratigrafi i lagret tyder på att det har brukats eller att lagerna var omrörda. Därunder påträffades ett tjockt "svämmigt" lager med relativt liten organisk halt. Därunder, på ett djup av 2 meter under gatan, påträffades gul och blå moränlera. Lagerföljden var likartad i söder, men kunde inte dokumenteras på grund av det stora djupet i schaktet och slätningen.

Sammanfattningsvis påträffades intakta äldre kulturlager på ett djup av mellan 1,30 till 2,00 m. På ett djup av mellan 1,30 till 1,70 m påträffades intakta medeltida kulturlager med hög organisk halt. Därunder ned till 2 meters djup påträffades ett "svämmat" lager med lera och betydligt mindre inslag av organiskt material. Därunder påträffades gul och blå moränlera. Området var sedan tidigare påverkat av yngre rörledningar ända ned till 2,50 meters djup.

Tidsperiod: 2019-05-21 t.o.m. 2019-05-22

Tidsåtgång: 5 h

Fältarkeolog: Mattias Karlsson

Yta: 20 m²

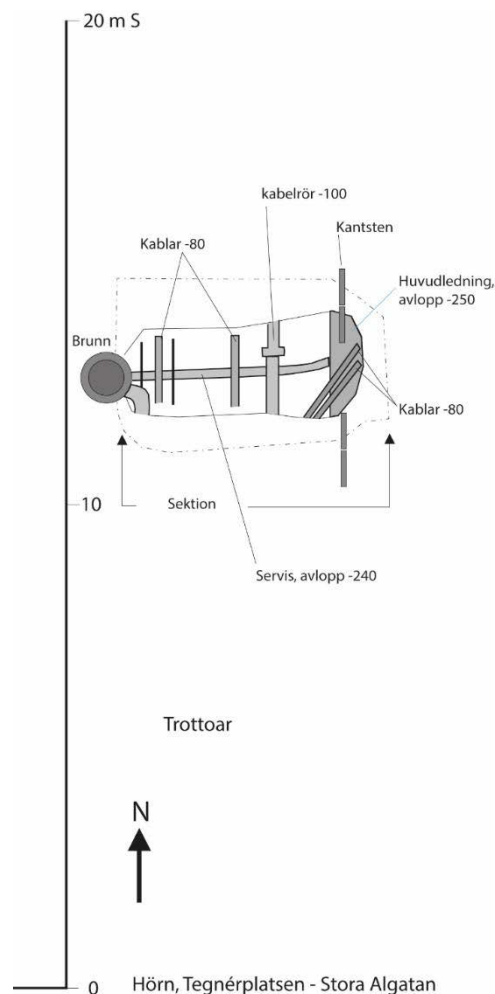
Volym: 30 m³

Ritningar: 1 planritning i skala 1:100,

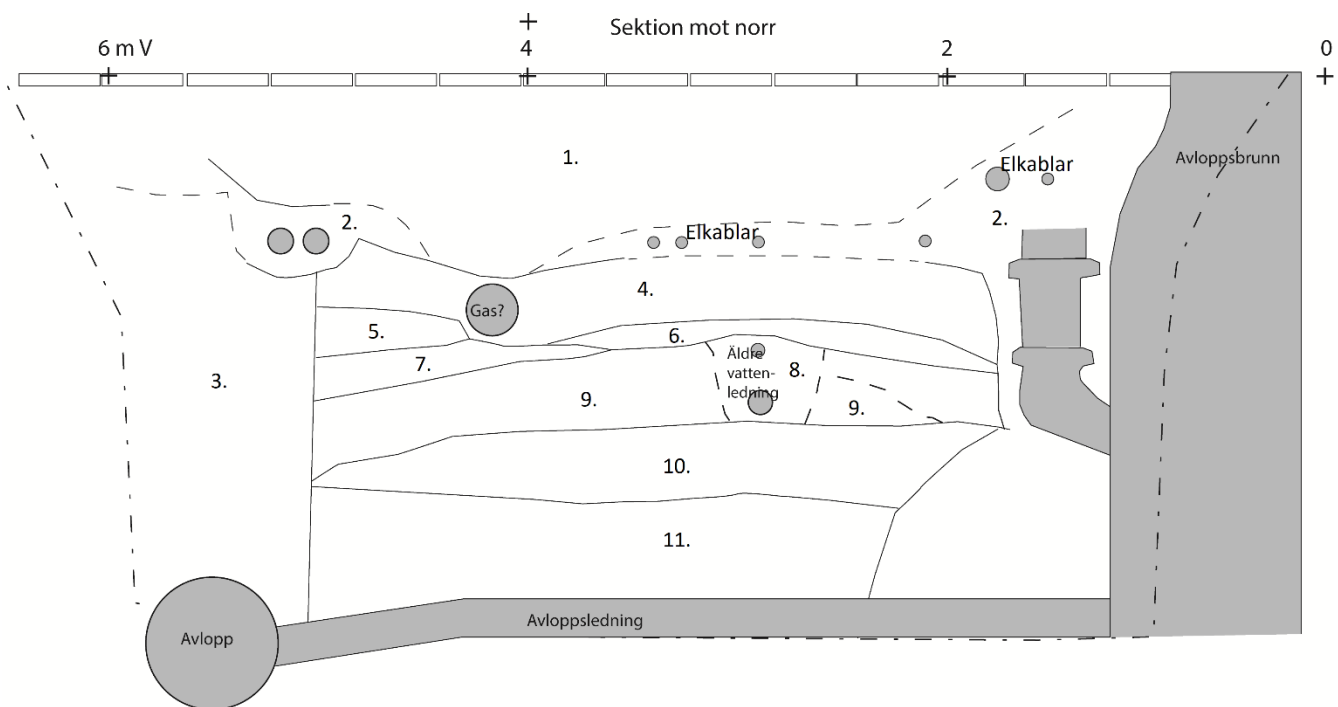
1 sektionsritning 1:20

Digitala fotografier: –

Tillvaratagna fynd: –

Figur 22. Planritning över schakt i gatan av hörnet Tegnérplatsen – Stora Algatan.

Lagerbeskrivning

1. Slänt, lösa massor, sentida. Ej dokumenterat.
2. Kulturljord blandad med grus. Fyllning kring rör.
3. Omblandad kulturljord, fett, lite fuktigt. Fyllning.
4. Mörkt grå kulturljord, fett, lite fuktigt, finkornigt, med inslag av rött tegelkross. Fyllning.
5. Mörkt grå kulturljord, finkornigt, lite fett, lite fuktigt, inslag av organiskt material (västfibrer). Lager.
6. Lager som påminner om lager 5, förmodligen samma lager. Lagret verkar alltså överlagra rören.
7. Brun kulturljord, finkornig, lite fuktigt, mycket växtdelar, hög organisk halt. Lager.
8. Grå kulturljord, finkornigt, fett, lite småsten. Fyllning.
9. Gråbrun kulturljord, finkornigt, fett, enstaka träkolsprickar, lite djurben.
10. Ljust brun kulturljord, finkornigt, inslag av lite fin sand, "svämmig" karaktär. Nästanmorän.
11. Morän. Gul lera i öster, blå lera i väster.
12. Grå mörk kulturljord, fett, finkornigt, med lite djurben, i botten fläckar med blå lera. Fyllning.

Figur 23. Sektionsritning, norra sektionen.

14. Korsningen Kyrkogatan m.fl. (A_2019_0095)

Fornlämningsmiljö

Kyrkogatan är belägen väster om domkyrkan och löper i nordsydlig riktning. I söder ansluter den till Stora Södergatan och i norr till Bredgatan. År 1702 lades Kyrkogatan ut framför Domkyrkan (Wahlöö & Larsson 1996:5, 225). Ragnar Blomqvist har föreslagit att det funnits en äldre genomfartsled på samma sträcka som Kyrkogatan nu är belägen (Blomqvist 1951:38).

Genomförande och resultat

I samband med att VA-Syd undersökte en sättningskada i korsningen av Kyrkogatan m.fl., genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning enligt länsstyrelsens beslut.

Det upptogs ett 2x2 m stort schakt i Kyrkogatans vägbana i höjd med Paradisgatan (figur 24). Schaktdjupet uppgick till 0,25 m och endast sand och bärlager framkom. Sättningskadan visade sig bero på en icke borttagen brunn som endast hade återfyllts med grus. Inga intakta medeltida kulturlager påträffades.

Tidsperiod: 2019-11-04

Tidsåtgång: 1 h

Fältarkeolog: Aja Guldåker

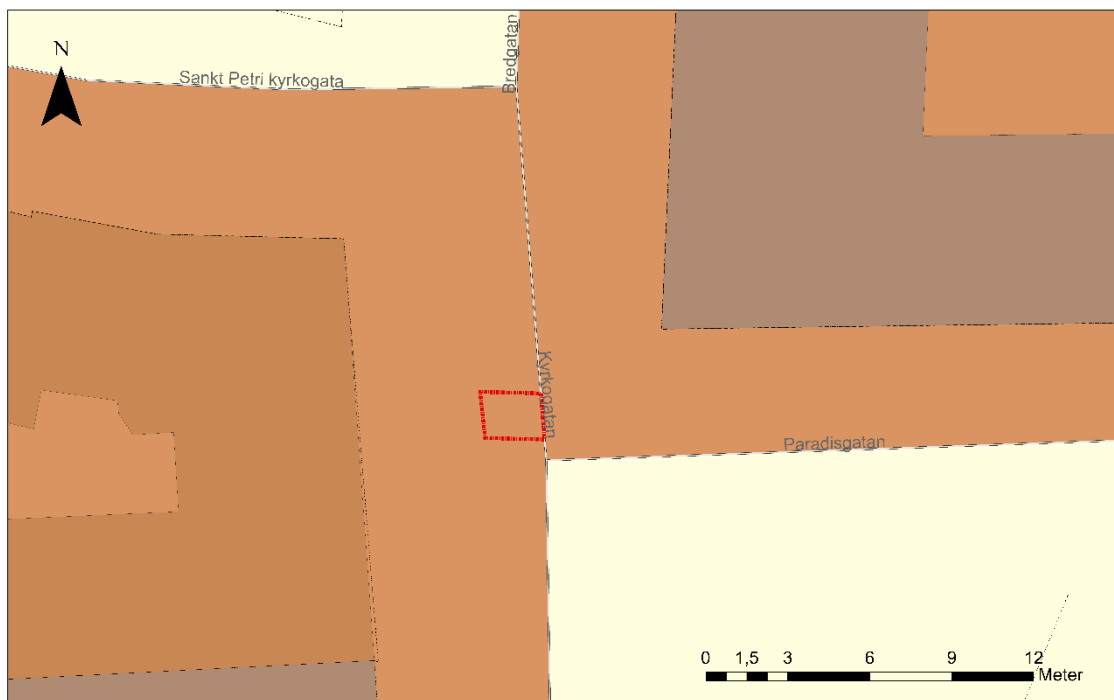
Yta: 4 m²

Volym: 1 m³

Ritningar: 1 planritning i skala 1:100

Digitala fotografier: 1 st

Tillvaratagna fynd: -

Figur 24. Planritning över schakt vid korsningen av Kyrkogatan/Paradisgatan mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

Slutsatser

Kulturen i Lund har delgivits information om 15 schaktningsarbeten för mindre schaktarbete för VA-ledningar inom fastighet Innerstaden 2:1 m.fl, fornlämning RAÅ Lund 73:1/ L1988:5459. Tillståndet gällde inom Lunds stad, i Lunds kommun för perioden 2018–2019 (Lst. Dnr. 431-1941-2018, Kulturens projekt nr. 61000–643). Totalt genomfördes 12 ärenden.

Ingreppen är återkommande inom Lunds medeltida stadsområde. Kulturen föreslår därför att markarbeten i samband med VA-ledningar även fortsättningsvis ska kontrolleras antikvariskt. VA-Syd har inför varje enskilt markingrepp översänt ritningsunderlag vilket också förenklar det antikvariska arbetet. Vald entreprenör meddelade starten för arbetena. Den antikvariska bevakningen och dialogen som förs mellan antikvarisk personal och exploatör i samband med grävningarna medför ofta att ingreppen blir mindre omfattande än vad som planerats.

De flesta ingreppen gjordes i anslutning till äldre ledningsdragningar med äldre omgrävda kulturlager och fyllningsmassor, vilket medför att det inte anses påkallat med arkeologisk intensivundersökning inför varje ingrepp. Det förekom dock i stor utsträckning också intakta medeltida kulturlager. Därför kan inte den specifika kunskapen om fornlämningen vid varje ingrepps punkt klargöras i förväg, vilket medför att det kan vara svårt att avskryva behovet av arkeologisk kontroll och dokumentation. Dokumentationen av schaktningarna för VA-ledningar har bidragit till värdefull kunskap om kulturlagrens karaktär, bevarandestatus och omfattningen av tidigare urschaktningar i fornlämning RAÅ Lund 73/ L1988:5459, Lunds medeltida stadsområde. Iakttagelserna förs in på Kulturens Stads-GIS.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens dnr	431-1941-2018
Fornlämningsnr	RAÄ Lund 73:1
Lämningsnr, fornreg	L1988:5459
Kulturens projektnr	61000-643
Trakt/kvarter/fastighet	Innerstaden 2:1 Lund
Socken	Lunds stad
Kommun	Lund
Län	Skåne
Typ av exploatering	Schaktarbeten i samband med VA-ledningar.
Uppdragsgivare	VA-Syd
Typ av undersökning	Arkeologiska schaktningsövervakningar.
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Aja Guldåker, Truls Månsson, Jan Kockum, Stefan Larsson, Mattias Karlsson, Linnea Lidh.
Fältarbetstid	2018-03-21 – 2019-11-04
Fälttid, arkeolog, tim	45 h
Yta, m²	Cirka 182 m ²
Kubik, m³	Cirka 308 m ³
Fyndmaterial	Inga fynd tillvaratogs.
Ritning, dokumentation	13 st A3 ritfilm: 6 st sektionsritningar i skala 1:20, 12 st planritningar i skala 1:100, 1 st planritning i skala 1:200, 1 st planritning i skala 1:20. Digitala inmättningsfiler i Kulturens stads-GIS.
Foto	57 digitala fotografier.
Analyser	-
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen för respektive ärende.

Referenser

- André, A & Högstedt, C. 1990. Kartornas Lund. 1580-talet till 1950. Gamla Lund Förening för Bevarande av stadens minnen. Årsskrift 72. Lund
- Andrén, A. 1980. Lund. *Medeltidsstaden 26*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Andrén, A. 1984. Lund. Tomtindelning, ägostruktur, sockenbildning. I: *Medeltidsstaden 56*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Bevaringskommittén. 1980. *Lunds stadskärna*. Bevaringsprogram Vårfru rote. Lund.
- Bevaringskommittén. 1981. *Lunds stadskärna*. Bevaringsprogram Clemens och Drottens rotar. Lund.
- Bevaringskommittén. 1983. *Lunds stadskärna*. Bevaringsprogram Krafts rote. Lund.
- Larsson, S. 2018. Stora Södergatan, nordsydliga stråket, etapp 3. Lund, fornlämning 73:1, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2018. *Kulturmiljörapport 2018:51*. Kulturen Lund.
- Månsson, T. 2019. Västergatan. Arkeologiska schaktningsövervakning 2018. *Kulturmiljörapport 2019:17*, Kulturen.
- Wahlöö & Larsson 1996. Sextonhundrasjuttiosex: minnet av historien, historien om minnet: berättelse om krigets år och det blodiga slaget vid Lund. Årsbok föreningen Gamla Lund 78. Lund.

Kulturens LA-arkiv.

2021

- 2021:1 Botanicum 15, Lund. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2016. Aja Guldåker.
- 2021:2 Hustoftagårdens halmtak. Hustofta 3:6. Höganäs kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Henrik Borg.
- 2021:3 Kv Paradis 51, RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2018. Adam Hultberg.
- 2021:4 Hörby kyrka, Hörby socken, Hörby kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan. Carita Melchert.
- 2021:5 Sankt Måns 21. /RAÄ Lund 73:1/. Lämningsnr L1988:5459. Lunds stad & kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning samt. schaktningsövervakning 2020. Sofia Lindberg.
- 2021:6 Kv Sankt Thomas 39, Lund. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/Lämningsnr L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning, geoteknik 2018. Aja Guldåker.
- 2021:7 Clemenstorget. RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019–2020. Linnea Lidh.
- 2021:8 Kv Myntet 10, Lund. RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Linnea Lidh.
- 2021:9 Kv Domkyrkan 1, Lund Ändring av västportalens trappa på Lunds Domkyrka. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/ Lämningsnr L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2010. Gertie Ericsson.
- 2021:10 Kv Sankt Peter 27, RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Adam Hultberg.
- 2021:11 Lunds Domkyrka, södra korsarmens trappa och fasader. Lunds stad och kommun, Skåne län. Byggnadsarkeologisk undersökning 2020. Adam Hultberg.
- 2021:12 Glemmingebro medborgarhus. Glemminge 137:1. Ystads kommun, Skåne län. Byggnadsminnesutredning 2021. Henrik Borg.
- 2021:13 Kv Tegnér 2 och 7. RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Linnea Lidh.
- 2021:14 Brunnsгатan och Östra Vallgatan. RAÄ Lund 73:1 och 175:1 / L1988:5459 och L1988:5060. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019–2020. Linnea Lidh.
- 2021:15 Kryptan 10. Fornlämning RAÄ Södra Sandby 93:1/Lämningsnr L1988:6337 Södra Sandby bytomt, Södra Sandby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2017. Linda Billström.
- 2021:16 Innerstaden 2:1, Magle Stora Kyrkogata, Stora Tomegatan och Agardhsgatan. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/ L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2021. Imelda Bakunic Fridén.
- 2021:17 Björka by, Kulturhistoriskt underlag. Helsingborgs stad, Skåne län. 2021. Lena Hector och Carita Melchert.
- 2021:18 Flyinge 22:44, Lunds kommun. Antikvarisk medverkan 2021. Carita Melchert.
- 2021:19 Kv Paradis 56. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning och kontroll 2020–2021. Linnea Lidh.
- 2021:20 Kv Ängen 10. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2021. Linnea Lidh.
- 2021:21 Blåherremölla 1:2. Kristianstads kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2021. Carita Melchert.
- 2021:22 Kv Paradis 45. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2021. Linnea Lidh.
- 2021:23 Örnans 1:6. Fornlämning RAÄ Örkened 64:1/L1991:5879. Örnans kulturresevat, Örkeneds socken, Osby kommun, Skåne län. Trädgårdsarkeologisk undersökning 2021. Aja Guldåker.
- 2021:24 Kv Sankt Thomas 39. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2021. Aja Guldåker.
- 2021:25 Kv Svartbröder 1. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Kristoffer Brink.

- 2021:26 Kv Winstrup 9. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Kristoffer Brink.
- 2021:27 Vomb m.fl. RAÄ Vomb 7:1/L1988:7758. Vombs by, Lunds kommun. Arkeologisk schaktningsövervakning 2018–2019. Linda Billström & Imelda Bakunic Fridén
- 2021:28 Flyinge 22:50, Flyinge Kungsgård Personalbostad 12, Flyinge, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan. Carita Melchert.
- 2021:29 Bergsjöholm 1:1, Bjersjöholms slott, Ystads kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan. Carita Melchert.
- 2021:30 Flyinge 22:40, Flyinge Kungsgård Chefsbostaden, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan. Carita Melchert.
- 2021:31 Östarp 1:3, Bakugnen Gamlegård, Sjöbo kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan . Carita Melchert och Lena Hector
- 2021:32 Lund 73:1. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2019. Imelda Bakunic Fridén
- 2021:33 Kv Paradis 37. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Adam Hultberg & Imelda Bakunic Fridén
- 2021:34 Mårtenstorget & Östra Mårtensgatan. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2020. Adam Hultberg & Imelda Bakunic Fridén
- 2021:35 Allhelgona Kyrkogata. RAÄ 73:1/L1988:5459. Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning, 2018-19. Truls Månsson & Sebastian Boström.
- 2021:36 Kv Winstrup 4. RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2021. Imelda Bakunic Fridén.
- 2021:37 Lund 73:1, RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2018–2019. Imelda Bakunic Fridén
- 2021:38 Lund 73:1, RAÄ Lund 73:1/L1988:5459. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2018–2019. Imelda Bakunic Fridén